

Työrauhaa koskeva suunnitelma

Ilmajoen Kunta / Perusopetus

23.11.2015

TYÖRAUHAA KOSKEVA SUUNNITELMA

SISÄLLYS

1. OSALLISUUS	3
2. OPPILAAAN POISSAOLOT	3
3. KASVATUSKESKUSTELU	4
4. JÄLKI-ISTUNTO	4
5. LUOKASTA POISTAMINEN	5
6. OPETUKSEN EPÄÄMINEN JÄLJELLÄ OLEVAN TYÖPÄIVÄN AJAKSI	5
7. KIRJALLINEN VAROITUS	5
8. OPPILAAAN EROTTAMINEN	6
9. VAHINGONKORVAAMINEN	6
10. VELVOLLISUUS SIIVOTA OMAT JÄLKENSÄ	7
11. VAARALLISTEN JA/TAI LAITTOMIEN ESINEIDEN KIELTO	7
12. OPETTAJAN JA REHTORIN OIKEUS TARKASTAA OPPILAS	8
13. OPETTAJAN JA REHTORIN TOIMIVALTA HALTUUNOTTAMISESSA	9
14. VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ	9
15. ESINEIDEN JA AINEIDEN LUOVUTTAMINEN	9
16. JÄLKITOIMET	10
17. SUUNNITELMA JA SEURAAMINEN	10
LÄHDEAINEISTO	11
LIITTEET	11

1. OSALLISUUS

- Opetuksen järjestäjän tulee edistää kaikkien oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta mm. järjestämällä mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman, kiusaamista ehkäisevän suunnitelman sekä koulun ja oppilaitoksen järjestyssääntöjen valmisteluun.
- Jokaisessa koulussa ja oppilaitoksissa on oltava oppilas/opiskelijakunta, jota tulee kuulla ennen oppilaiden/opiskelijoiden asemaan vaikuttavien päätösten tekemistä:
 - opetussuunnitelma ja siihen liittyvät suunnitelmat
 - järjestyssääntöjen vahvistaminen
 - muut oppilaiden ja opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttavat päätökset
- Oppilaalle/opiskelijalle on annettava mahdollisuus osallistua koulun tai oppilaitoksen toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä oppilaiden tai opiskelijoiden asemaan liittyvistä asioista.
- Oppilaalle/opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien ja järjestyssääntöjen valmisteluun
 - osallisuus suunniteltava opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelman laadinnan osana
 - määräajoin selvitettävä oppilaiden, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa näkemyksiä koulun ja opetuksen järjestäjän toiminnasta.

2. OPPILAAN POISSAOLOT

- Opettajien tulee seurata oppilaiden poissaoloja ja merkitä ne Wilmaan päivittäin.
- Mikäli oppilas on luvatta poissa tai poissaoloja (selvitettyjäkin) kertyy paljon, tai niitä on säännöllisesti, seuraa asiasta kasvatuskeskustelu.
- Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori.
- Kasvatuskeskustelu tulee kirjata Wilmaan.
- Kasvatuskeskustelusta tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.
- Tilanteen mukaan oppilasta ohjataan kouluterveydenhuoltoon, koulukuraattorille tai muihin oppilashuollon tukipalveluihin.
- Luokanopettaja kutsuu monialaisen asiantuntijaryhmän koolle, jos alakoululaiselle kertyy poissaoloja yhteensä vähintään 60 tuntia/lukukausi.
- Mikäli yläkoululaiselle kertyy poissaoloja yli 40 tuntia jaksossa, koulun monialainen asiantuntijaryhmä käy poissaolojen syitä läpi luokanvalvojan kutsusta.
- Jos luvattomat tai muuten huolenaihetta aiheuttavat poissaolot jatkuvat koulun tukitoimien ja monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumisen jälkeenkin, harkitaan lastensuojeluilmoituksen (PoL 26§) tekemistä.

3. KASVATUSKESKUSTELU

- Kasvatuskeskustelu on ensisijainen keino puuttua oppilaan häiritsevään ja epäasialliseen käyttäytymiseen.
- Tavoitteena on varhainen puuttuminen häiriökäyttäytymiseen sekä kasvatuksellisten keinojen käyttäminen oppilaan käyttäytymisen parantamiseksi.
- Kasvatuskeskustelua käytetään, kun oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti, kohtelee muita epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti tai jostain yksittäisestä vakavammasta rikkeestä opettajan harkinnan mukaan.
- Kasvatuskeskustelun määrää koulun opettaja tai rehtori enintään 2 tunniksi. Keskusteluun voivat osallistua myös muut oppilaan opetukseen tai oppilashuoltoon osallistuvat henkilöt.
- Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.
- Keskustelu on pyrittävä järjestämään mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen.
- Keskustelussa on yksilöitävä teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa.
- Keskustelu tulee kirjata Wilmaan (Tuki / Toimenpiteet/ Kurinpitotoimenpiteen muokkaus) ja siitä on ilmoitettava oppilaan huoltajille, joille varataan mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi, esim. oppilaan käyttäytymisen ja sen syiden selvittämiseksi sekä asian korjaamiseen liittyvien oikeiden keinojen löytämiseksi.
- Samasta asiasta voidaan määrätä uudelleen kasvatuskeskusteluun tai jälki-istuntoon.
- Tarvittaessa on selvitettävä laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot, joilla käyttäytymistä ja oppilaan hyvinvointia voidaan koulussa parantaa.

4. JÄLKI-ISTUNTO

- Mikäli oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kasvatuskeskustelun jälkeen tai hän on tehnyt jonkin yksittäisen vakavamman rikkeen, hänet voidaan määrätä uudelleen kasvatuskeskusteluun tai jälki-istuntoon.
- Jälki-istunnossa voidaan teettää 1) kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja 2) tehtäviä, jotka ovat kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia. Tehtävien on oltava oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia.
- Oppilas voidaan velvoittaa istumaan hiljaa.
- Jälki-istuntoa ei voida miltään osin järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muiden koulun suunnitelmien mukaisesta opetuksesta.
- Jälki-istunto kirjataan Wilmaan (Tuki / Toimenpiteet/ Kurinpitotoimenpiteen muokkaus).
- Jälki-istunnon enimmäispituus on 2 tuntia.
- Varsinaiset työrahaistukset ovat kiellettyjä.

5. LUOKASTA POISTAMINEN

- Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.
- Luokasta poistamisen voi määrätä opettaja tai rehtori.
- Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Valvonnan voi suorittaa koulunkäynninohjaaja tai avustaja.
- Luokasta poistamisesta tulee ilmoittaa huoltajalle ja kirjata Wilmaan.
- Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.
- Poisottamisessa voidaan käyttää keinona esim. oppilaan kiinnipitämistä. Lyöminen, töniminen ja voimankäyttövälineiden käyttäminen on kiellettyä.
- Epävarmassa tilanteessa on pyydettävä poliisi paikalle.
- Käytettäessä voimakeinoja pois ottamisessa on opetuksen tai koulutuksen järjestäjälle annettava kirjallinen selvitys tapahtuneesta.

6. OPETUKSEN EPÄÄMINEN JÄLJELLÄ OLEVAN TYÖPÄIVÄN AJAKSI

- Oppilaalta on mahdollista evätä opetus enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos oppilas on väkivaltainen tai uhkaava muita kohtaan.
- Opetuksen epääminen on mahdollista myös, jos opetus vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan käytöksen takia.
- Opetuksen epäämisen suorittaa rehtori.
- Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Huoltajan kanssa voidaan sopia oppilaan kotiin menosta.
- Epäämisestä tulee ilmoittaa huoltajalle ja kirjata Wilmaan.
- Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, jolta on opetus evätty jäljellä olevan työpäivän ajaksi.

7. KIRJALLINEN VAROITUS

- Oppilaalle, joka häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa myös kirjallinen varoitus.
- Kirjallisen varoituksen antaa rehtori.
- Toimintatavat:
 - Yksilöidään teko tai laiminlyönti.
 - Kuullaan ennen päätöksen tekoa oppilasta ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys.
 - Kuullaan ennen päätöksen tekoa laillista huoltajaa.
- Kirjallisesta varoituksesta on tehtävä kirjallinen päätös, joka sisältää valistusosoituksen.
- Kirjallisesta varoituksesta tulee ilmoittaa lailliselle huoltajalle.

8. OPPILAAN EROTTAMINEN

- Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi.
- Toimintatavat:
 - Yksilöidään teko tai laiminlyönti.
 - Kuullaan ennen päätöksen tekoa oppilasta ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys.
 - Kuullaan ennen päätöksen tekoa laillista huoltajaa.
- Oppilaan erottamisesta päättää Ilmajoella koulun johtokunta.
- Rehtori antaa kirjallisen hallinnollisen päätöksen valitusosoituksineen huoltajalle.
- Jos jonkun henkilön turvallisuus koulussa on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut tai sen toistumisen uhka on ilmeinen, voidaan erottaminen panna täytäntöön heti, vaikka päätös ei olisi vielä lainvoimainen.
- Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määrääjäksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä.
- Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma (HOJKS), jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.

9. VAHINGONKORVAAMINEN

- Perusopetuslakiin, lukiolakiin ja ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin on lisätty viittaus vahingonkorvauslakiin yhdenvertaisen laintulkinnan varmistamiseksi.
- Se, joka tahallisesti tai tuottamuksellisesti aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen.
- Vahingonkorvausvastuu koskee lähtökohtaisesti kaiken ikäisiä oppilaita.
- Tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai tämän muulle lailliselle edustajalle.
- Kahdeksaatoista vuotta nuorempi vahingonaiheuttaja on velvollinen korvaamaan vahingosta määrän, joka hänen ikäänsä ja kehitystasoonsa, teon laatuun, vahingon aiheuttajan ja vahingon kärsineen varallisuusoloihin sekä muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi.
- Korvaamisesta voidaan tapauskohtaisesti sopia. Jos korvataan rahalla, pääsääntöisesti huoltaja käyttää puhevaltaa.
- Vahingonkorvauksen vaatiminen ja teosta rankaiseminen ovat toisistaan riippumattomia toimenpiteitä. Vahingonkorvausta ei saa käyttää rangaistuksenomaisesti.

10. VELVOLLISUUS SIIVOTA OMAT JÄLKENSÄ

- Oppilaalla on velvollisuus siivota tai korvata tahallisesti tai huolimattomuuttaan aiheuttamansa vahinko.
- Perusopetuksessa koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään koulun omaisuuden tai tilan, jonka oppilas on tahallaan tai huolimattomuuttaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen.
- Tekijän on oltava tiedossa ja yksilöitävissä.
- Oppilaalla ei teetetä ammattityötä. Tehtävä voi olla esim. lian poistamista, maalaamista, pieniä korjauksia tai uudelleenjärjestämistä.
- Tehtävän suorittaminen on valvottava eikä tehtävä saa olla iän ja kehitystason huomioon ottaen oppilaalle vaarallinen tai raskas eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia.
- Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Jos tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.
- Tehtävän suorittaminen on otettava huomioon, kun päätetään tämän lain mukaisista kurinpitotoimista sekä lasketaan korvattavan vahingon määrää, mikäli lisäksi vaaditaan vahingonkorvauksia.
- Jos oppilas kieltäytyy, harkitaan vahingonkorvausta.

11. VAARALLISTEN JA/TAI LAITTOMIEN ESINEIDEN KIELTO

- Oppilas/opiskelija ei saa tuoda kouluun/oppilaitokseen eikä työpäivän aikana pitää hallussaan sellaista esinettä/ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty.
- Alaikäisiltä kiellettyjä ovat muun muassa alkoholilain sekä tupakkalain mukaiset tuotteet. Kaikilta on kielletty muun muassa toisen vahingoittamiseen soveltuvat esineet tai aineet, kuten teräaseet tai ampumiseen soveltuvat esineet, syövyttävät tai lamauttamiseen soveltuvat aineet (ks. esim. järjestyslaki).
- Kielto koskee myös kaikkia muita sellaisia esineitä ja aineita, joilla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta tai jotka erityisesti soveltuvat omaisuuden vahingoittamiseen ja joiden hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.
- Näistä esineistä ja aineista sekä niiden säilytyksestä koulupäivän aikana voidaan määrätä tarkemmin koulun järjestyssäännöissä ja vastaavissa määräyksissä. Ei kuitenkaan voida ylittää lain asettamia rajoja.
- Kiellot ovat voimassa opetuksessa tai muussa koulun tai oppilaitoksen järjestämässä ja valvomassa toiminnassa myös normaali työpäivän ulkopuolella (esim. leirikoulussa ja retkellä).

12. OPETTAJAN JA REHTORIN OIKEUS TARKASTAA OPPILAS

- Opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa, jos on ilmeistä että oppilaalla/opiskelijalla on kielletty tai vaarallinen esine tai aine. Tarkastusoikeutta ei ole muulla henkilökunnalla.
- Tarkastaa saa oppilaan/opiskelijan mukana olevat tavarat (mm. kassit ja penaalit), hänen hallinnassaan olevat koulun tai oppilaitoksen säilytystilat (mm. kaapit ja pulpetit) ja päällisin puolin hänen vaatteensa (mm. taskut ja lompakko).
- Tarkastuksen voi tehdä, kun osallistutaan opetussuunnitelman tai vuosisuunnitelman mukaiseen opetukseen ja toimintaan.
- Tarkastuksen voi tehdä sellaisen kielletyn tai vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta (ei muuten kielletyt; esim. tupakka)
- Oppilas/opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.
- Tarkastamisessa ei saa käyttää voimakeinoja.
- Ennen tarkastusta on ilmoitettava tarkastuksen syy ja perustelu.
- Esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä:
 - ei mahdollista ennakoivaa tai varmuuden vuoksi tapahtuvaa tarkistamista
 - omasta näköhavainnosta tai muuten saatujen luotettavien tietojen perusteella esim. muun tahon ilmoitus
- Tarkastajan on oltava oppilaan/opiskelijan kanssa samaa sukupuolta.
- Läsnä on oltava myös oppilaan valitsema toinen täysi-ikäinen koulun tai oppilaitoksen henkilö. Jos oppilaan pyytämää täysi-ikäistä ei ole saatavilla, opettaja pyytää mukaan toisen henkilön koulun henkilökunnasta.
- Kahdesta edellisestä säännöstä voidaan poiketa, mikäli asian kiireellinen luonne ja turvallisuus ehdottoman välttämättömästi sitä vaativat.
- Vaatteiden päällisin puolin tunnustelu erogeeniseksi luokiteltavien alueiden kohdalta on kielletty.
- Vaatetuksen ja ihon väliseltä alueelta ei ole oikeutta tarkistaa edes silloin, kun sijainnista varma tieto (poliisi paikalle).
- Tarkastusoikeus ei ulotu häiritsevän esineen tai aineen etsintään (epäily tulee olla ilmeistä).
- Jos oppilas ei suostu tarkastukseen (epäily vaarallisesta esineestä), pyydetään paikalle poliisi tai mahdollisesti huoltaja.
- Tarkastamisesta on ilmoitettava alaikäisen oppilaan huoltajalle.
- Oppilaan tai opiskelijan tarkastaminen tulee aina kirjata.

13. OPETTAJAN JA REHTORIN TOIMIVALTA HALTUUNOTTAMISESSA

- Opettajalla ja rehtorilla on mahdollisuus toimia asian tai esineen haltuunottamisessa, mikäli asia arvioidaan kyseisessä tilanteessa välttämättömäksi sekä riittävän turvallisiksi.
- Haltuun voidaan ottaa laissa (esim. alkoholilaki, järjestyslaki, tupakkalaki) kielletyt tai muutoin vaaralliset esineet tai aineet, joiden kouluun/oppilaitokseen tuomiseen ei ole hyväksyttävää syytä.
- Poisottamisessa on noudatettava hienotunteisuutta ja kunnioitettava henkilökohtaista koskemattomuutta sekä yksityisyyttä mahdollisimman pitkälle.
- Perusopetuksessa oppilaalta saa pyytää ja ottaa pois myös aineita ja esineitä, joita käytetään oppimisen ja opetuksen häiritsemiseen.
- Häirinnän on oltava tosiasiallista ennen kuin esineen tai aineen voi ottaa pois. Niitä ei saa ottaa pois sillä perusteella, että niitä mahdollisesti voidaan käyttää häirintään. Esim. vain oppilaalta, joka aiheuttaa häiriöt kännykällään, voidaan ottaa kännykkä pois.
- Häiritsevää opiskelijaa on pyydettävä poistuman ja tarvittaessa poistetaan luokasta.
- Haltuun ottamisesta on ilmoitettava alaikäisen oppilaan huoltajalle.
- Oppilaan tai opiskelijan esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee aina kirjata.

14. VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ

- Jos oppilas ei kehotuksesta huolimatta anna kyseistä esinettä tai ainetta, opettajalla on oikeus poistaa oppilas luokasta tai vaarallisen esineen ollessa kyseessä käyttää välttämättömiä voimakeinoja
- Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.
- Poisottamisessa voidaan käyttää keinona esim. oppilaan kiinnipitämistä. Lyöminen, töniminen ja voimankäyttövälineiden käyttäminen on kiellettyä.
- Epävarmassa tilanteessa on pyydettävä poliisi paikalle.
- Käytettäessä voimakeinoja pois ottamisessa on opetuksen tai koulutuksen järjestäjälle annettava kirjallinen selvitys tapahtuneesta.

15. ESINEIDEN JA AINEIDEN LUOVUTTAMINEN

- Kun esine otetaan haltuun, siitä ilmoitetaan aina huoltajille.
- Häirintään käytetyt esineet luovutetaan heti tunnin päätyttyä tai päivän päätteeksi.
- Alaikäiseltä poisotetut tupakkatuotteet, alkoholi sekä tuotteet, joiden ei arvioida olevan turvallista niiden käyttötarkoitus huomioon ottaen voidaan luovuttaa vain huoltajalle.
- Täysi-ikäiselle luovutus tapahtuu työpäivän päätyttyä.
- Poliisille luovutetaan välittömästi aina silloin, kun on kyse huumausaineista, ampuma-aseista, aseiden osista tai muusta vastaavasta. Muut laittomat, esim. järjestyslainmukaiset esineet, luovutetaan mahdollisimman pian.
- Luovutukseen saakka esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti.
- Kolmen kuukauden kuluessa esineen tai aineen haltuunottoilmoituksesta se voidaan todisteellisesti hävittää.
- Luovuttaminen ja hävittäminen kirjataan.

16. JÄLKITOIMET

- Jos opettaja tai rehtori turvautuu poisottamisessa voimakeinoihin, hänen tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen ja koulutuksen järjestäjälle.
- Oppilaan tai opiskelijan tarkastaminen sekä esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee aina kirjata.
- Haltuun ottamisesta ja tarkastamisesta on ilmoitettava alaikäisen oppilaan tai opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian. Suositeltavaa on olla yhteydessä huoltajaan jo ennen toimenpidettä, jos se on mahdollista.

17. SUUNNITELMA JA SEURAAMINEN

- Kurinpitörangaistuksien käyttöä, jälki-istuntoja sekä perusopetuksen kasvatuskeskusteluja koskeva suunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2016.
- Haltuunotto- ja tarkastamistoimenpiteiden käyttö tulee kouluissa ja oppilaitoksissa suunnitella ja ohjeistaa.
- Opetuksen järjestäjän tulee seurata kasvatuskeskustelun, kurinpidollisten toimien, häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistamisen, esineiden ja aineiden haltuunotto-oikeuden sekä oppilaan tavaroiden haltuunotto-oikeuden käyttöä ja toimien kehittymistä.
- Opetuksen järjestäjän linjaa opetussuunnitelmassa, mitkä ovat menettelytavat suunnitelman seuraamista sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten.
- Koulukohtaiset tiedot suositellaan käsiteltäviksi määräajoin koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä.

LIITTEET:

1. EP-OPS Menettelytapataulukko
2. Jaakko Ilkan koulu / Kurinpitotoimet (muokattava malli)
3. Kyläkoulut / Kurinpitotoimet (muokattava malli)
4. Kyläkoulut / Järjestyssäännöt (muokattava malli)

Lähdeaineisto: Perusopetuslaki (POL)

- 26 § (13.6.2003/477)- Oppivelvollisuuden suorittaminen
- 29 § (30.12.2013/1267) - Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön
- 35 § - Oppilaan velvollisuudet
- 35 a § (30.12.2013/1267) - Kasvatuskeskustelu
- 36 § (13.6.2003/477) - Kurinpito
- 36 a § (13.6.2003/477) - Menettely kurinpitoasiassa ja erottamisen täytäntöönpano
- 36 b § (13.6.2003/477) - Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen
- 36 c § (13.6.2003/477) - Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuimen ratkaisuun
- 36 d § (30.12.2013/1267) - Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita
- 36 e § (30.12.2013/1267) - Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat
- 36 f § (30.12.2013/1267) – Haltuunoton ja tarkastamisen yleiset periaatteet
- 36 g § (30.12.2013/1267) - Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen
- 36 h § (30.12.2013/1267) - Oppilashuolto kurinpidon ja ojentamisen yhteydessä
- 36 i § (30.12.2013/1267) - Kurinpidollisten ja kasvatuksellisten toimien seuraaminen
- 47 a § (30.12.2013/1267) - Osallisuus ja oppilaskunta

Liite 1. EP-OPS Menettelytapataulukko

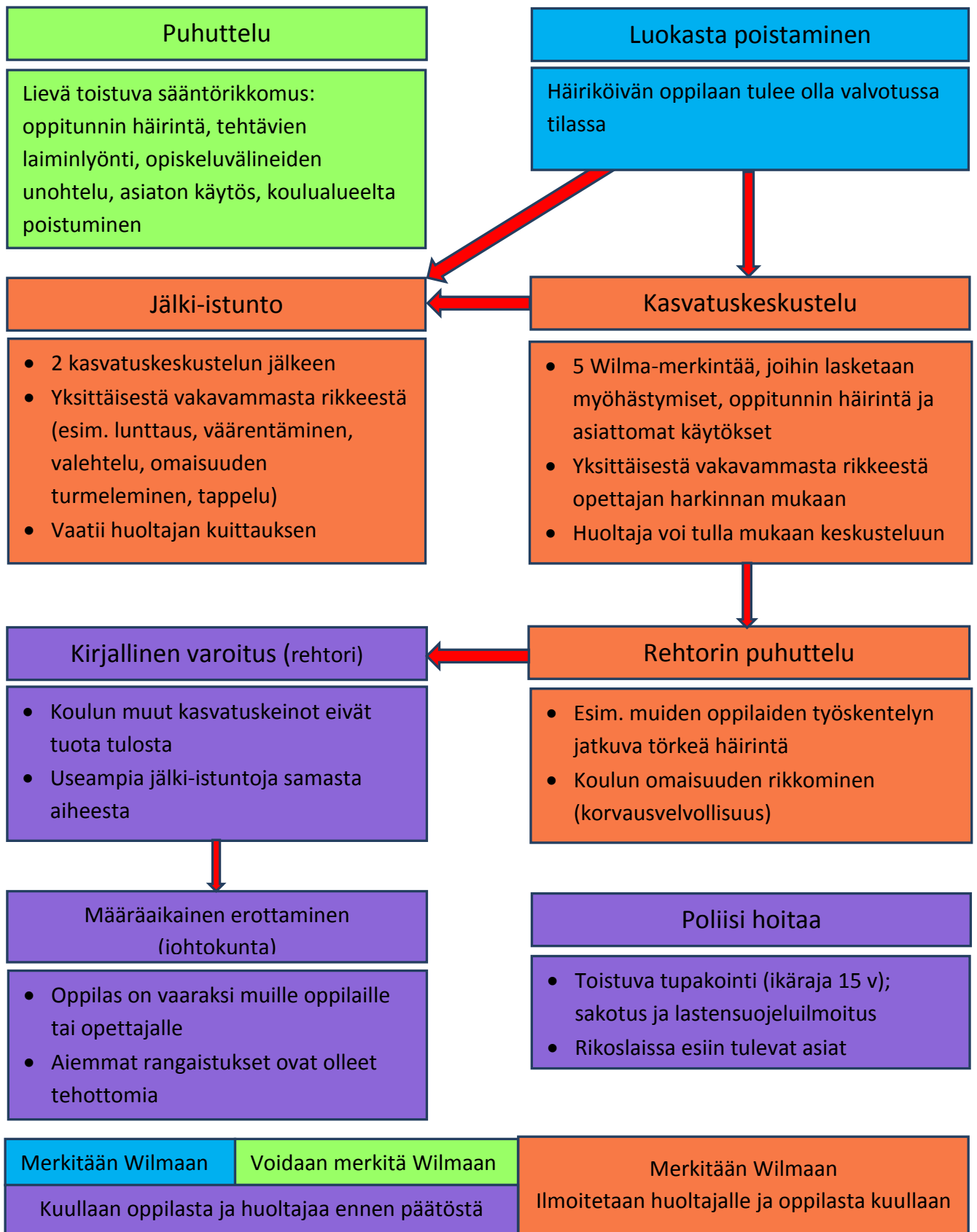
- Perusopetuslain mukaan oikeus toimia kurinpito-asioissa on viranhaltijoilla (opettajat, rehtori). Todistajana paikalla/toimenpiteessä voi olla kuka tahansa työntekijä.

Menettelytapa	Oppilaan poistaminen luokasta	Puhutteleminen	Kasvatuskeskustelu	Jälki-istunto	Kirjallinen varoitus	Erottaminen määräajaksi	Vahingonteko	Tavaroiden tarkistaminen
KIRJAA PÄIVÄKIRJAAN TMV.	X	X						
SUORITA KUULEMINEN (oppilas)			X	X	X	X	X	
TEON YKSILÖIMINEN KIRJAAMISEN YHTEYDESSÄ			X	X	X	X	X	X
SUORITA KUULEMINEN (huoltaja)				X	X	X	X	
ILMOITA HUOLTAJALLE (puhelu/viesti)	X		X				X	X
HUOLTAJAN PAIKALLAOLO TILANTEESSA			Annettava mahdollisuus	Annettava mahdollisuus				
TÄYTÄ LOMAKE JA LÄHETÄ SE KOTIIN				X	X (kuulemispöytäkirja)	X (kuulemispöytäkirja)		
REHTORIN PÄÄTÖS					X			
TOIMIELIMEN PÄÄTÖS						X		
RANGAISTUKSEN MAKSIMIKESTO	Oppitunnin jäljellä olevaksi ajaksi	---	Max. 2 h.	Max. 2 h.	---	Max. 3 kk.	Max. 2h.	
HUOMIOITAVAA	Oppilaan valvonta tulee järjestää!				Menettelytapa vaihtelee opetuksen/koulutuksen järjestäjän linjauksen mukaan !	Lautakunta, jaosto tmv. opetuksen/koulutuksen järjestäjän linjauksen mukaan !		Palautus tilaisuuden tai työpäivän päättyttyä. Tarkastajia aina kaksi!

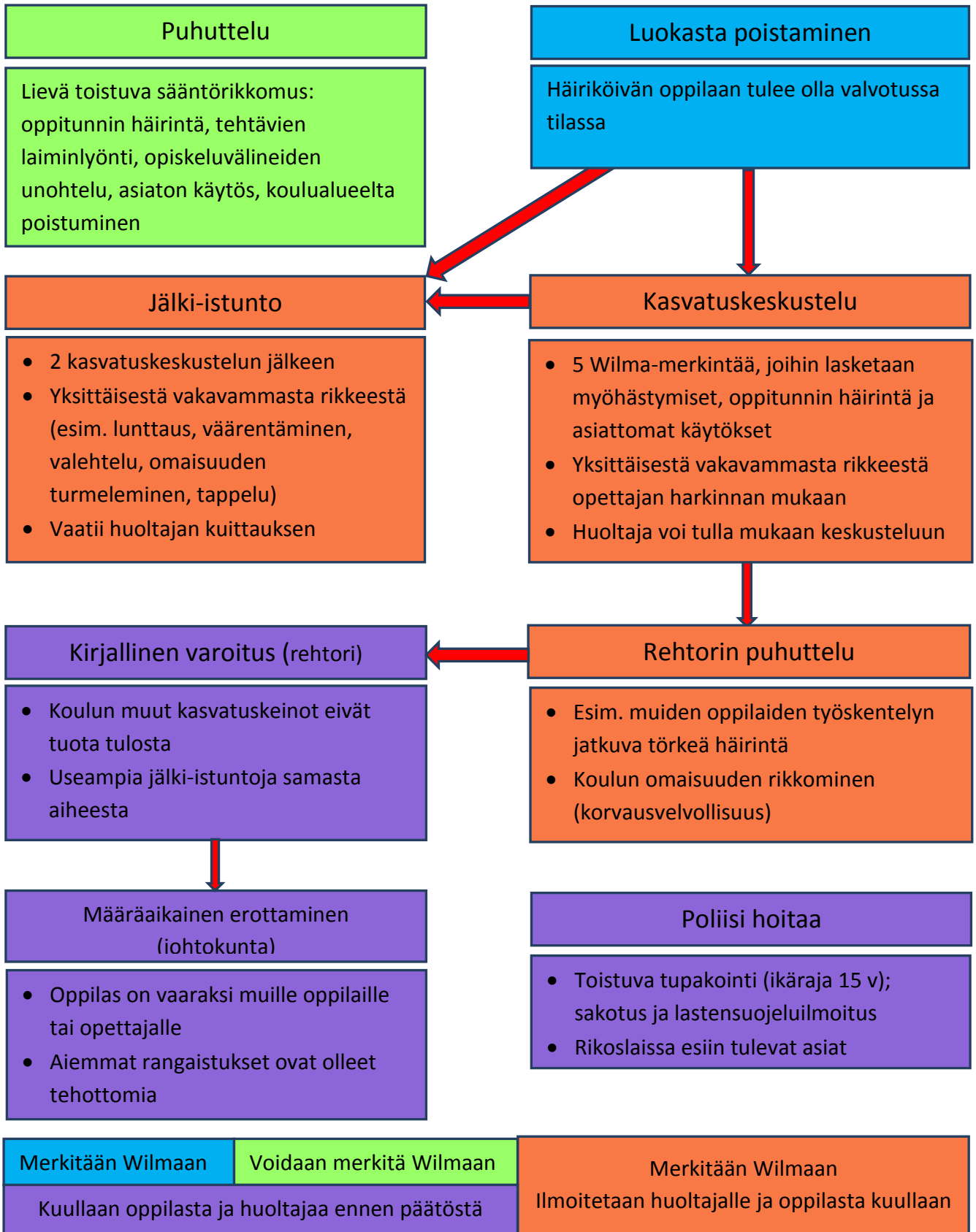
Jaakko Ilkan koulu

Kurinpitotoimet

Jaakko Ilkan koulun opetussuunnitelmassa painotetaan hyvien tapojen hallintaa, esim. järjestyssääntöjen noudattaminen, kauniit käytöstavat, toisten ihmisten kunnioittaminen, asiallinen kielenkäyttö ja työrauhan ylläpitäminen oppitunneilla. Sääntörikkomuksista seuraa kurinpitotoimenpiteitä, joista säädetään perusopetuslaissa. Toistuvat kiusaamistapaukset ohjataan KiVa-tiimin käsiteltäväksi.

_____ koulun opetussuunnitelmassa painotetaan hyvien tapojen hallintaa, esim. järjestyssääntöjen noudattaminen, kauniit käytöstavat, toisten ihmisten kunnioittaminen, asiallinen kielenkäyttö ja työrauhan ylläpitäminen oppitunneilla. Sääntörikkomuksista seuraa kurinpitotoimenpiteitä, joista säädetään perusopetuslaissa. Toistuvat kiusaamistapaukset ohjataan KiVa-tiimin käsiteltäväksi.

Kyläkoulujen järjestyssäännöt

Yleistä

- Säännöt on laadittu kaikkien koulutyön sujumisen vuoksi
- Sääntöjen tarkoitus on opettaa yhteisvastuullista elämää oppilaille
- Kaikenlainen toisen omaisuuden tahallinen turmelu tai ottaminen ilman lupaa on kielletty
- Jos oppilas tahallaan turmelee toisen omaisuutta, koskien myös asusteet, on hän korvausvelvollinen siitä mitä turmelee tai rikkoo tahallaan
- Koulussa ei kiroilla eikä nimitellä toisia vaan ollaan reiluja kaikkia koulutovereita kohtaan
- Kaikki pyrkivät kunnioittamaan työrauhaa
- Kaikkien huumaavien ja päihdyttävien aineiden käyttö ja hallussapito on koulussamme ankarasti kielletty
- Tupakointi on koulussamme ankarasti kielletty

Kouluaika

- Kouluaikaa ovat oppitunnit, välitunnit, koulumatkat sekä koulun ulkopuolelle tehtävät retket, opintokäynnit, yökoulut sekä leirikoulut. Näissä tapahtumissa ovat voimassa normaalit koulun järjestyssäännöt.

Oppitunnit

- Oppitunneilla ei saa häiritä opetusta eikä luokkatovereiden työskentelyä
- Opettajan ohjeita on noudatettava sekä opetusta on seurattava tarkkaavaisesti
- Koulutehtävät jokainen oppilas tekee huolellisesti. Tekemättä jääneet kotitehtävät tehdään koulussa tai muuten opettajan kanssa sovitulla tavalla. Toistuvista kotitehtävien unohtamisista opettajan pitää ilmoittaa kotiin.

Kouluruokailu

- Kouluruokailussa noudatetaan hyviä ruokailutapoja sekä ruokarauhaa
- Luokkatovereiden ruokarauhaa ei häiritä sopimattomilla ruokapuheilla
- Ruokailussa maistetaan kaikkea tarjolla olevaa ruokaa, ellei siihen ole perusteltua estettä

Välitunnit

- Oppilaat viettävät välitunnit ulkona sään mukaan riittävästi pukeutuen
- Välituntialueena toimii koulun piha-alue, jolta ei saa poistua ilman välituntivalvojan lupaa
- Välitunneilla ei esim. saa roikkua jalkapallomaalissa
- Polkupyörillä, potkulaudoilla sekä muilla vastaavilla ajaminen välitunnin aikana piha-alueella on kielletty
- Jos välitunnilla sattuu tapaturma tai vahinko siitä on ilmoitettava välittömästi välituntivalvojalle

Kiusaaminen

- Kiusaaminen kaikissa muodoissaan on kielletty. Jos kiusaamista ilmenee, menetellään koululla seuraavasti:
 - Käsitteily KiVa-koulun tai Verso-menettelyohjeiden mukaan
 - Osallisten kuuleminen; sekä kiusaaja(t) että kiusattu(t)
 - Tiedottaminen ja henkilökohtainen yhteydenotto sekä keskusteleminen ko. oppilaiden vanhempien kanssa / ryhmässä
 - Tarvittavat rangaistukset oppilaille
 - Jatkoseuranta-tiedottaminen tarvittaessa koulun kuraattorille/vanhemmille/oppilashuoltoryhmään

Koulumatkat

Koulumatkat tehdään turvallisinta reittiä liikennesääntöjä noudattaen. Kypärän käyttö pyöräillessä on suotavaa. Koulun pyöräretkellä on oppilaiden käytettävä kypärää. Polkupyörää käyttävät vievät pyörät välittömästi niille kuuluville paikoille kouluun tultuaan. Telineissä olevien polkupyörien luona oleminen välituntien aikana on ankarasti kielletty. Koulupäivän päätyttyä on koulun pihasta poistuttava välittömästi, ellei koulun järjestyssäännöissä toisin määrätä. Koulun järjestyssäännöt pätevät myös koulumatkoilla.

Käyttäytyminen koulukuljetuksissa

Koulukuljetuksissa käyttäydytään hyvien tapojen mukaan aiheuttamatta vaaraa tai haittaa muille matkustajille tai kuljettajalle sekä noudatetaan taksinkuljettajan antamia ohjeita.

Myös kuljetusta odottaessa tulee käyttäytyä asiallisesti eikä aiheuttaa vaaratilanteita itselle tai muille koulukuljetusta odottaville.

Koulun alue, tilat ja välineet

Koulun aluetta on koulun tontti siihen kuuluvine rakennuksineen. Kaikenlainen asiaton oleskelu koulun tiloissa ja alueella on kielletty. Kaikkia koulun välineitä ja tarvikkeita (mukaan lukien opetusvälineet) on käytettävä huolellisesti ja oikein. Jos niitä rikotaan tai turmellaan tahallisesti, on henkilön, joka rikkoo korvattava aiheuttamansa vahingot.

Poissaolot

Kaikista poissaoloista on ilmoitettava omalle opettajalle. Muun kuin sairastumisen vuoksi voi luvan poissaololle antaa oma opettaja, jos on kyseessä 1-3 päivän poissaolo. Jos kyseessä on sitä pidempi poissaolo, on lupa saatava koulunjohtajalta ja se on pyydettävä kirjallisesti.

Pukeutuminen ja muu ulkoasu

- Koulussa pyritään pukeutumaan asiallisesti sään mukaan sekä hyviä tapoja noudattaen
- Sään viiletessä koulussa julistetaan talvipäähinepakko, jota kaikkien on noudatettava
- Ketään ei saa pilkata eikä kiusata ulkomuotoon tai ulkoasuun (vaatetus) liittyvistä seikoista

Oppilaan ojentaminen

Jos oppilas rikkoo järjestyssääntöjä tai käyttäytyy muuten häiritsevästi, opettajan on ensisijaisesti keskusteltava asiasta oppilaan kanssa ja otettava tarvittaessa yhteys oppilaan kotiin. Opettajan kurinpidolliset keinot ovat::

1. Kasvatuskeskustelu
2. Jälki-istunto (max. 2 tuntia)
3. Oppilaan luokasta poistaminen
4. Opetuksen epääminen koko loppupäiväksi
5. Kirjallinen varoitus
6. Määräaikainen erottaminen (max. 3 kk)

Yllämainitut oppilaan ojentamiskeinot on kirjattu perusopetuslakiin. Muutoinkin oppilaan ojentamisessa noudatetaan perusopetuslakia. Tarkemmat toimenpideohjeet löytyvät Ilmajoen perusopetuksen työrauhaa koskevasta suunnitelmasta.

Huom!

Jos oppilas syyllistyy koulussa rikkomukseen, joka kuuluu yleisen rikoslain piiriin, koulu ei rankaise oppilasta vaan asia siirretään poliisiviranomaisen käsiteltäväksi, joka huolehtii rankaisutoimenpiteistä oppilasta kohtaan.

Em. Järjestyssäännöt ovat voimassa kaikilla Ilmajoen kyläkouluilla.

Koulut voivat tehdä koulukohtaisia lisäyksiä järjestyssääntöihin, jotka johtokunta hyväksyy.